

Nyhedsbrev fra Historik Samfund for Sydøstjylland

Oktober 2013

Torsdag 3. oktober. Reception for Lokalhistorisk Årbog 2013

Dovendanken, sølvbægeret og andre gode historier i lokalhistorisk årbog.

Hvad er en dovendank ? Det kunne have været et spørgsmål fra Piet van Deurs i gamle dages TV. Svaret får man ved at læse Stig Ellkier-Pedersens artikel i den nyeste årgang af Lokalhistorie fra Sydøstjylland.

Årbogen kommer vanen tro vidt omkring i emner og geografi lige fra de stærke jyder i Korning til voldmesterens erindringer fra Fredericia.

Årbogen er også præget af næste års jubilæum for skoleloven af 1814, idet der er tre artikler dels med eleverindringer, dels med lærererindringer. Et andet jubilæum bliver også markeret. Det er 150-året for nederlaget i 1864-krigen, hvor Leif Baun skriver om fjendens besættelse af Vejle, som ikke gik stille af.

Endelig er der en fin artikel om stærke kvinder på Bygholm.

Årbogen rundes af med fortællinger fra arkiver og museer i Sydøstjylland. Receptionen finder sted kl. 16 på Vejle Kunstmuseum, Flegborg 16-18, Vejle.

Lørdag 5. oktober: I Dronning Dorotheas fodspor

Dronning Dorothea boede på Koldinghus i lange perioder i midten af 1500-tallet, og her levede hun det meste af sin næsten 12 år lange enketid. Dronningen er stadig en kendt person i Kolding, hvor hun blandt andet har lagt navn til et teater, en loge og en børnegarde. Cand.mag Bente Schultz-Petersen viser rundt på slottet, klædt ud som Dronning Dorothea. Rundvisningen begynder kl. 14 på Koldinghus og var ca. en time.

Søndag 6. oktober: Bag Engelsholms mure

VejleMuseerne inviterer med tilbage til 1700-tallet hvor de fine levede med både lopper, korsetter og imponerende haver

Hvordan levede eliten i 1700-tallet? Hvorfor tog det så lang tid at blive klædt på, og hvordan

stod det til med hygiejnen i en tid, hvor lus og lopper levede et lystigt liv? VejleMuseerne og Engelholm Højskole inviterer til et spændende besøg bag murene på Engelholm Slot og i parken omkring slottet. Museumsinspektør Mia Ramsing Jensen fortæller om parken, der i sin storhedstid bød på en smuk og imponerende barokhave med orangeri og lysthus, og besøgende får en sjælden tur rundt i Engelsholms hovedbygning, hvor paneler og døre vidner om en prægtig udsmykning som kulisse for livet blandt samfundets top. Hør bl.a. om barokhaven som udtryk for samtidens idealer, om tidskrævende mode, om en hygiejne – eller mangel på samme – hvor lus og

lopper trivedes og om forlystelseslivet i stearinlysets skær. Turen slutter med kaffe, te og kage i hovedbygningen.

Tid og sted

Søndag den 6. oktober 2013 kl. 13. Arrangementet varer ca. to timer. Pris: 75 kr. (inkl. kaffe/te og kage) Mødested: Parkeringspladsen ved Engelsholm Slot, Engelsholmsvej 6, DK-7182 Bredsten Tilmelding: Efter først-til-mølle-princippet, senest torsdag d. 3. oktober kl. 12 på miarj@vejle.dk

Foredragsrække

Glimt af Vejle historie

Tirsdag 29/10 Fra handelsby til hul i jorden

Yderligere spørgsmål kan stilles til Jens Wendel- Hansen

på jenwe@vejle.dk

BOOKING Tilmeldning nødvendig på: 76 81 31 00 50 kr. pr. foredrag Alle
Tirsdag 5/11 Forsigtigt fremad

Alle foredrag finder sted i Spinderi- hallerne

kl. 19.30

Tirsdag 12/11 Kamp og kraft

Tirsdag 19/11 Moderne metoder

Foredragsrække

Glimt af Vejles nyere historie

Livlig handelsby og udskibningshavn for okser. Smadret så grundigt, at den næsten blev nedlagt som by. Og endelig opblomstring, udvikling af industri og vækstcenter i det østjyske. Vejles historie har været op- og nedture, og der har ikke været mange smulte vande. Netop derfor er byens historie spændende, og VejleMuseerne afholder i efteråret 2013 en foredragsrække om Vejles historie fra 1600 til nu.

Vejle har dannet ramme for menneskers liv i næsten tusinde år. Her har folk arbejdet og levet og mødt sorg og glæde. Udover at skildre byens

overordnede historie vil museumsinspektør Jens Wendel-Hansen igennem foredragene fokusere på enkelte sjove eller spændende historier, som bringer menneskene i Vejles historie helt frem i forreste række. Det er dette møde med fortidens vejlsere, der vil være det primære formål med foredragsrækken.

Selve foredraget vil tage omkring en time. Derudover vil der være tid til, at tilhørerne kan supplere med historiske beretninger, de selv kender til, eller til at stille spørgsmål.

Østrigere på Kirketorvet i Vejle 1864 Billedet er venligst udlånt af Vejle Stadsarkiv

Foredragsrækken vil bestå af fire fortællinger

Tirsdag 29. oktober: Fra handelsby til hul i jorden (indtil 1660)

Da 1600-tallet begynder, er Vejle en driftig lille handelsby, hvor den lille havn ved Sønderå bliver ivrigt brugt til udskibning af bl.a. okser. Handlen sikrer en vis levestandard for byens borgere. Få årtier senere har gentagne krige tæret afgørende på byen, og byen overvejes nedlagt.

Tirsdag 5. november: Forsigtigt fremad (1660-1830)

Katastroferne i 1600-tallet gør, at Vejle de følgende godt hundrede år er af begrænset betydning, men i slutningen af 1700-tallet begynder udsigterne at blive bedre, og byen tager de første spæde skridt mod en tilværelse som moderne by. Modernisering af Nørregade bliver nødvendigt, da gaden brænder i 1786, og Vejle bliver nogle år senere amtets hovedkvarter. Vejle går gode tider i møde.

Tirsdag 12. november: Kamp og kraft (1830-1930)

Med etableringen af havnen i 1826 åbnes nye muligheder for Vejle. Byen bliver moderniseret og industrialiseret, men i samme periode oplever Vejle to krige og interne stridigheder f.eks. i form af forfatningskampen mellem Højre og Venstre og opgør mellem arbejdere og arbejdsgivere. Udviklingen frem mod demokrati og industrisamfund kan altså også ses i Vejle, og Vejle oplever i denne periode for alvor at vinde sin eksistensberettigelse.

Tirsdag 19. november: Moderne metoder (1930 til nu)

Med industrialiseringen bliver Vejle en moderne by, og byen fortsætter med at vokse. Byens areal udvider sig mærkbart i de følgende årtier, og også i de gamle bydele bliver der revet gamle huse ned, mens nye bliver opførte. I

løbet af perioden er Vejle også genstand for tysk besættelse, der satte sit klare præg på dagligdagen. I 2007 bliver Vejle centrum for en ny storkommune og har også efterfølgende vist sit store potentiale som den af Trekantsområdet byer, der oplever den største befolkningsmæssige og økonomiske vækst.

Praktisk info

Alle foredrag finder sted i Spiderihallerne kl. 19.30. Deltagelse koster 50 kr. pr. foredrag. Alle fire foredrag for 150 kr. Tilmelding er nødvendig og kan ske til et eller flere foredrag på tlf. 76 81 31 00. Yderligere spørgsmål kan stilles til Jens Wendel-Hansen på jenwe@vejle.dk.

22-2: Lokalhistorisk inspirationsdag 2014

9.30 – 16 i Roberthus Tybovej 2, Egtved

Hjemstavnshistorie og skolehistorie i lokalhistorien

Historisk Selskab for Sydøstjylland inviterer igen i år til lokalhistorisk inspirationsdag i 2014. I år bliver det med fokus på stedets betydning for lokalhistorien og på lokal skolehistorie i anledning af skolens 200-årsjubilæum.

Deltagelse koster 100 kr. Det inkluderer kaffe/te og brød til morgen og kaffe og kage om eftermiddagen.

Program:

kl. 9.30 Ankomst og kaffe

kl. 10 Oplæg v. Museumsinspektør Kim Furdal: Topografisk historie og hjemstavnshistorie - to stier til lokalhistorien

kl. 12 Frokost

kl. 13 Oplæg: Professor mso Ning de Coninck-Smith: Dansk skolehistorie - metoder og udfordringer.

kl. 15 Kaffe og afslutning med erfaringsopsamling med henblik på 2015

Læs mere om oplægsholdere og oplæg på www.hssso.dk.

Tilmelding på www.hssso.dk/inspirationsdag senest 10. februar 2014

Stof til Nyhedsbrevet sendes til vosserik@gmail.com
